บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเรื่อง การบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผู้วิจัยนำเสนอวิธีการวิจัยตามลำดับ คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการสร้างเครื่องมือ และการหาคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2554 จำนวนผู้บริหาร 255 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 154 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, 608) และการใช้สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งตามจำนวนประชากรในแต่ละอำเภอ ต่อมาสุ่มตัวอย่างทุกชั้นภูมิโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิชนิดเป็นสัดส่วน (Proportion Stratified Random Sampling) โดยผู้วิจัยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละชั้นภูมิโดยคำนวณสัดส่วนระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับขนาดของจำนวนประชากรของแต่ละชั้นภูมิ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ ประสบการณ์บริหาร คือ น้อยกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป การศึกษาธรรมะ คือ เคยบวช และไม่เคยบวช และการร่วมกิจกรรมทางศาสนา คือ ร่วมบ่อยครั้ง นานๆ ครั้ง และไม่เคยร่วม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช ใน 10 ด้าน จำนวน 50 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) โดยใช้เกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรมนั้นในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรมนั้นในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรมนั้นในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรมนั้นในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรมนั้นในระดับน้อยที่สุด

วิธีสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงบทบาทในการใช้ทศพิธราชธรรม ทั้ง 10 ด้าน

2. กำหนดขอบเขตของข้อคำถามจากตัวแปรตามที่ศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 10 ด้าน

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และมีความเข้าใจในเนื้อหาของทศพิธราชธรรมที่สามารถชี้แนะให้กับผู้อื่นได้จนเป็นที่ยอมรับ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และพิจารณาสิ่งที่ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำผลการพิจารณาไปวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จำนวน 70 ข้อ มาคัดเลือกให้เหลือ 50 ข้อแล้วมาใช้เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัย

5. นำแบบสอบถามสำหรับการทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู ทั้งฉบับที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try out) จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจคุณภาพแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อจัดทำ เป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 จำนวน 154 โดยส่งแบบสอบถามและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง หลังจากแจกแบบสอบถามไปแล้ว 1 สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถามคืนมา 154 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผู้วิจัยได้ตรวจความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่า แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์และประมวลหาค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ ประสบการณ์บริหาร คือ น้อยกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป การศึกษาธรรมะ คือ เคยบวช และไม่เคยบวช และการร่วมกิจกรรมทางศาสนา คือ ร่วมบ่อยครั้ง นานๆ ครั้ง และไม่เคยร่วมวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าเฉลี่ย และร้อยละ

2. ข้อมูลตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เกี่ยวกับการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นภาพรายด้าน และรายข้อ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายจากคะแนนเฉลี่ยโดยแบ่งตามแนวของเบส (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538, 8-11) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมน้อยที่สุด

3. ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์บริหาร คือ น้อยกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป การศึกษาธรรมะ คือ เคยบวช และไม่เคยบวช และการร่วมกิจกรรมทางศาสนา คือ ร่วมบ่อยครั้ง นานๆ ครั้ง และไม่เคยร่วม ใช้สถิติการทดสอบแบบ t-test (Independent Samples)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด 2535, 101)

$$P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538, 129)

$$\overline{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
$\sum x$ แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมด
N แทน จำนวนข้อมูล

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538, 129)

$$SD = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - \left(\sum x\right)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ แทน ผลรวมคะแนนแต่ละตัวกำลังสอง

$\left(\sum x\right)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดกำลังสอง

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 คำนวณหาค่าความเที่ยงตรง (Construct Virility) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538, 124)

$$\text{IC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538, 132-133)

$$\alpha = \frac{n}{n-1}\left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2}\right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

N แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 หาค่าทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่มี 2 กลุ่ม โดยไม่ทราบค่าของความแปรปรวน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536, 101)

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2 + S_2^2}{n_1 + n_2}}}, df = \infty$$

เมื่อ t แทน ค่าแจกแจงของที (t-Distribution)

$\overline{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1

$\overline{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

s_1^2 แทน ความแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1

s_2^2 แทน ความแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

n_1 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2